

РЕШЕНИЕ

№ 2741

гр. София, 24.04.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 45 състав, в публично заседание на 02.04.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Евгени Стоянов

при участието на секретаря Теменужка Стоименова и при участието на прокурора Тони Петрова, като разгледа дело номер **6041** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по чл. 203 от АПК, във връзка с чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ.

Образувано е по искова молба на Р. Г. Н., ЕГН [ЕГН], чрез адв. Е. С. Е., САК, със съдебен адрес и адрес за призоваване: [населено място], [улица], етаж 1, ап. 2 срещу ГД „Б.“ на МВР със седалище и адрес: [населено място], 1784, [улица], представлявана от Директора на ГД „Б.“ – МВР Главен комисар Я. С. и срещу ОДМВР – Б. със седалище и адрес за призоваване: [населено място] 8000, [улица], представлявана от Директора на ОДМВР Б. Старши комисар К. К..

Предявени са субективно съединени осъдителни иски от страна на Р. Г. Н., ЕГН [ЕГН], чрез адв. Е. С. Е. срещу двама ответници, като правно основание е посочена и разпоредбата на чл. 4, ал. 2 ЗОДОВ – когато искът е предявен срещу няколко ответници, те отговарят солидарно.

В исковата молба е посочено, че се иска осъждане на ответника за сумата от 5000 (пет хиляди) лева за причинени неимуществени вреди. Твърди се, че през м. юни 2018 г. ищецът Р. Г. Н., заедно с Р. Г. и З. Н. били на почивка в [населено място]. На 27.06.2018 г. били спрени от полицейски служител, който настоял да го придружат до полицейското управление. В сградата на полицията било заявено, че З. Н. е задържана и трябва да остане в управлението до следващо нареждане. Всичко това се е случило в присъствието на Р. Г. Н., което е предизвикало у нея страх и ужас. Н. няколко пъти молила полицейските служители да освободят дъщеря й и майка й, но й било отказано.

В исковата молба се твърди, че в продължение на няколко часа ищецът Р. Г. Н.,

малолетната Р., заедно с майка си З. Н., престояли в полицейското управление, без да им бъдат съобщени причините за това. Полицейските служители им казали, че има устно разпореждане за детето и бабата да останат на територията на районното. На по-късен етап им е било обяснено, че има представители на ТСБОП- [населено място] и на ГДБОП, които работят по някакво дело. Те не са позволили на ищцата Р. Г. Н. и на внучка ѝ да напуснат територията на Районното управление в [населено място]. По отношение на З. Н. е била постановена заповед за задържане и след като е извършено претърсване и личен обиск е била конвоирана до [населено място], където била освободена без с нея да са извършвани действия по разследването. Всичко това причинило значителен стрес у жалбоподателката. Това състояние продължило и след завръщането в С.. Години след задържането ищцата има затруднения да заспи, същата изпитва непрестанна тревожност, а здравословните ѝ проблеми от тогава се обострят. За причинените емоционални страдания от незаконните действия на полицейските служители Р. Г. Н. претендира присъждането на обезщетение в размер на 5 000 лева, ведно със законната лихва върху тази сума в период 3 години преди завеждане на настоящия иск до окончателното ѝ изплащане.

С молба от 06.11.2023 г. до настоящия съдебен състав, ищцата моли фактическите действия на ответниците да бъдат квалифицирани и като нарушение на чл. 5, § 1 от Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи. Уточнява, че предявеният срещу ГДБОП-МВР иск е главен, а в случай че той не бъде уважен, в условията на евентуалност предявява иск за същата сума срещу ОДМВР-Б..

С молба уточнение от дата 04.12.2023 г. ищецът Р. Г. Н. уточнява, че моли съда, след като се убеди в основателността и доказаността на претенциите, да осъди солидарно ответниците, ако се прецени, че в конкретния случай е приложима разпоредбата на чл. 4, ал. 2 ЗОДОВ. Заявява, че не претендира имуществени вреди. Според тази молба в неправомерното фактическо задържане са участвали длъжностни лица и от двамата ответници. Техните действия са трудно разграничими от страна на ищеца, доколкото тя не е запозната с йерархическата структура в двете институции. Обстановката на конкретната дата е била динамична. Нито един от присъствалите служители не се е легитимирал с име и длъжност.

От ответника Главна дирекция „Борба с организираната престъпност“- МВР е постъпил отговор на исковата молба, с който се оспорва предявеният иск по основание и размер. Твърди се, че искът е недопустим, неоснователен и недоказан. Не са посочени кои действия на служители на главната дирекция са незаконосъобразни и са основание за присъждане на претендираните неимуществени вреди. Няма доказателства ищцата да е задържана и спрямо нея да са използвани физическа сила и помощни средства. Счита, че действията срещу Р. Г. Н. са предприети от служители на ОДМВР-Б., поради което смята, че не е налице надлежна пасивна легитимация за ГДБОП-МВР. Твърди, че не е доказано наличието на неимуществени вреди. Претендира разноски. Прави възражение за прекомерност на адвокатския хонорар.

В постъпилния отговор от ответника Областна дирекция на МВР-Б. се оспорва иска като недопустим, тъй като ОДМВР- Б. не е надлежен ответник. Поддържа изцяло неоснователност и недоказаност на исковата претенция. Твърди, че на 27.06.2018 г. служители на ГД „Б.“ са потърсили съдействие от РУ на МВР-П. за осигуряване на лицата З. Н., Р. Н. и малолетната Р. Г. във връзка със специализирана полицейска операция, провеждана от ГД „Б.“ в цялата страна. Трите лица били установени от служители на районното управление и били поканени в сградата на управлението,

където са поети от служители на ГД „Б.“. По време на престоя на лицата в сградата на управлението служители на ОДМВР- Б. не са работили с тях. Твърди, че не се установява причинно - следствена връзка между настъпилия вредоносен резултат и действията на служители на ОДМВР Б.. Прави възражение за прекомерност на претендираното адвокатско възнаграждение от ищцата.

Ищецът - Р. Г. Н., в о.с.з., редовно призована, чрез адв. Е., поддържа изложеното в исковата молба. Претендира присъждане на разноски по представен списък по чл. 80 от ГПК.

Ответникът- Главна дирекция „Борба с организираната престъпност“- МВР, в о.с.з., редовно призован, чрез юриск. Б. моли съда да остави исковата претенция без уважение. Счита свидетелските показания за субективни. Представя писмени бележки.

Ответникът- ОДМВР- Б., в о.с.з., редовно призован, не се представява.

Представителят на СГП счита, че исковете са недоказани и следва да бъдат отхвърлени.

Съдът, като взе предвид събраните по делото доказателства, и наведените от страните твърдения и доводи, приема от фактическа страна следното:

През месец юни 2018 г. малолетната Р. С. Г., заедно с майка си З. Р. Н. и баба си Р. Г. Н. били на почивка в [населено място]. На 27.06.2018 г., на основание чл. 72, ал. 1, т. 1 от Закона за МВР, била издадена Заповед за полицейско задържане, рег. № 123113з-9 от З. Ч. – инспектор в Териториален сектор „Борба с организираната престъпност“, [населено място] при ГДБОП – МВР на З. Р. Н., в помещение за временно задържане на ОД МВР- Б., по подозрение за участие на З. Р. Н., в престъпление по чл. 321, ал. 3 от НК. На същата дата, 27.06.2018 г., преди вечеря ищцата, заедно с внучката си и дъщеря си били на разходка из града и когато минали покрай районното управление на МВР били спрени от униформен служител, който проверил личните им карти след което настоял да го придружат до сградата на управлението. Там им взели чантите, ключовете и телефоните. Не им било дадено обяснение защо са задържани, само им било казано „ще чакате тук докато дойдат наши колеги“. След известно време един полицейски служител съобщил на З. Н., че е задържана и трябва да остане в районното управление до следващо нареждане. Била отведена в отделна стая. След като З. Н. прекарва известно време в тази отделна стая била изведена и качена в полицейска кола. Върнати били чантите, без парите, които са били в тях. Казали им, че отиват в квартирата на оглед. Бабата и внучката били с личен автомобил. Когато пристигнали в квартирата З. била вече там. Полицаяте обяснили, че ще карат Н. в С.. Въз основа на Заповед за конвоиране на лице рег. № 123113з-73/27.06.2018 г., издадена от А. П. – началник на ТС „Б.“-Б. З. Н. е конвоирана до С. от служител на Отдел „Н“ при ГД „Б.“.

Според свид. Н. майка ѝ престояла заедно с внучката си Р. повече от няколко часа в районното управление. Според св. Н., майка и вече изглеждала наистина доста зле. Лицето и било червено. Според св. Н. оттогава тя като цяло не е същият човек. Има стрес, и като види полиция, започва да изпитва нещо като страх. След този случай е сънувала кошмари. Имала е проблеми с кръвното налягане. Според св. Н., тя, когато е била задържана в сградата на РУ в [населено място], не е имала идея кой откъде е – кой е от Б., кой е от районното. Никой от служителите не е бил униформен, били цивилни, с изключение на хората, които ги пазели.

Видно от приложената Справка рег. № 4635р-6097/04.10.2018 г., издадена от ОД на

МВР-Б., на 27.06.2018 г. в РУ на МВР-П. е потърсено съдействие от служители на ГД „Б.“ за осигуряване на лицата З. Н., Р. Г. Н. и малолетната Р. С. Г. във връзка със специализирана полицейска акция на територията на цялата страна. Същите лица били установени към 18:30 ч. и поканени в сградата на районното управление, където били поети от служители на ГД „Б.“-МВР-С.. От същата справка, както и от представеното по делото копие от Книга за пропускателния режим на Пост № 1 в РУ на МВР- П. се установява, че лицата З. Н. и Р. Н. са пребивавали в сградата на РУ на МВР-П. на 27.06.2018 г. от 18:30 ч. до 20:30 ч. На следващия ден Н. била освободена, след което била прибрана от сградата на ГД „Б.“ в С. от сестра си С. П. и двете заедно заминали за П., където всички останали още известно време. Задържането на З. Н. и престоя в районното управление предизвикали у Р. Г. Н. силни отрицателни емоции. Ищцата, според свид. М. и до сега има проблеми, изключително е притеснена, все още преживява задържането, много вечери не може да спи и постоянно е на телефона и ако някой се забави да се обади изживява силен стрес. От представеното решение по адм. д. № 1834 / 2018 г. на Административен съд – Бургас се установява, че заповедта за полицейско задържане рег. № 123113з-9/27.06.2018 г. впоследствие е отменена като незаконсъобразна. Горната фактическа обстановка се установява от приетите по делото писмени доказателства, както и от показанията на разпитаните свидетели З. Р. Н., С. Р. П. и В. Ц. М..

При така установената фактическа обстановка от правна страна съдът намира следното:

Исковата молба е процесуално допустима.

Разгледана по същество същата е частично основателна.

Съгласно чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ правото на обезщетение възниква, когато са претърпени вреди от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на органи или длъжностни лица на държавата или общината при или по повод изпълнение на административна дейност. Основателността на иска предполага предварителното установяване на точно определени от законодателя кумулативно налични предпоставки: незаконосъобразен административен акт или незаконосъобразно действие или бездействие на административен орган или длъжностно лице на държавата или общината; този акт да е отменен по съответен ред; да е настъпила вреда от такъв административен акт, действие или бездействие; да е налице пряка и непосредствена връзка между постановения незаконосъобразен административен акт, действие или бездействие и настъпилата вреда. Съгласно чл. 4, ал. 1 от ЗОДОВ обезщетение се дължи за всички вреди - както имуществени, така и неимуществени, които са пряка и непосредствена последица от увреждането, независимо от това дали са причинени виновно от длъжностното лице. Цитираната правна норма сочи, че трябва да се установи наличието на причинна връзка между вредите и незаконния административен акт, действие или бездействие, като елемент от горепосочения фактически състав, от който възниква обезщетителната отговорност на държавата. Под вредоносен резултат (вреда) трябва да се разбира отрицателната последица от увреждането, която засяга неблагоприятно имуществените права и защитените от правото блага на увредения, а под "пряка и непосредствена" се разбира тази вреда, която следва закономерно от незаконосъобразния административен акт, действието или бездействието на съответния административен орган, по силата на безусловно необходимата връзка между тях. Казано с други думи, причинна връзка е налице, когато вредите са в резултат на увреждането, настъпили са по повод на него и във

връзка с него. При липсата на който и да е от елементите на посочения фактически състав не може да се реализира отговорността на държавата по реда на чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ. Доказателствената тежест за установяване наличието на всички предпоставки за реализиране на отговорността се носи от ищеца, търсещ присъждане на обезщетение, съобразно общото правило на чл. 154, ал. 1 от ГПК, във вр. с чл. 144 от АПК за разпределение на доказателствената тежест. И накрая, следва да се посочи, че за да бъде уважен искът за вреди, следва доказването на фактите от хипотезата на правната норма да е пълно, съобразно общото правило на чл. 154, ал. 1 от ГПК, приложим в настоящото производство във връзка с препращащата норма на чл. 144 от АПК.

При проверката на редовността на исковата молба, съдията – докладчик я е оставил без движение с разпореждане от дата 9.11.2023 г., като е взета предвид разпоредбата на чл. 4, ал. 2 ЗОДОВ (в редакцията след 25 ноември 2019 г.) Съгласно тази разпоредба, когато искът е предявен срещу няколко ответници, те принципно могат да отговарят солидарно. Дадени са конкретни указания на ищеца. Така както е описана хронологията в исковата молба, може да се направи извод, че се твърди незаконосъобразност на действия от страна на двамата ответници - ГД „Б.“ на МВР и ОДМВР – Б.. По отношение на посочените ответници – по начина, по който е описана исковата молба може да се направи извод, че се касае за двама отделни ответници, като са описани твърдения за незаконосъобразност на техните отделни действия.

В изпълнение на указанията на съда ищецът е посочил, в допълнителна молба от дата 4.12.2023 г., че доколкото даването на правната квалификация е правомощие на съда, то от него се иска да осъди ответниците солидарно, ако съставът прецени, че в конкретния случай е приложима разпоредбата на чл. 4, ал. 2 от ЗОДОВ.

Настоящият състав съобрази, че с Указ № 272, на основание чл. 98, т. 4 от Конституцията на Република България в „Държавен вестник“ е обнародван Закон за изменение и допълнение на Закона за отговорността на държавата и общините за вреди, приет от 44-то Народно събрание на 21 ноември 2019 г. (обн. – ДВ, бр. 94 от 2019 г.). По силата на § 3. от ЗИД на ЗОДОВ, в чл. 4 се правят следните изменения и допълнения: 1) Досегашният текст става ал. 1; 2) Създава се ал. 2: „(2) Когато искът е предявен срещу няколко ответници, те отговарят солидарно.“

При анализа на тази алинея трябва да се използва исторически тълкуване, което да обхване причините и мотивите за това допълнение, както и проведените дискусии в комисиите на Народното събрание и в Пленарната зала.

Доколкото § 3. от ЗИД на ЗОДОВ не е бил част от първоначалния законопроект, то мотиви за него липсват.

Причините за неговото включване могат да се изведат от дискусиите в Комисията по правни въпроси от дата 6 ноември 2019 г. Дискусиите са проведени при обсъждане за второ гласуване на общ Законопроект № 953-03-43 от 4 юни 2019 г. на приетите на 29 май 2019 г. на първо гласуване Законопроект за допълнение на Закона за отговорността на държавата и общините за вреди, № 954-01-22, внесен от И. И.-С., А. В. А., М. Й. И. и Д. Н. Л. на 12 април 2019 г. и Законопроект за изменение и допълнение на Закона за отговорността на държавата и общините за вреди, № 954-01-26, внесен от Х. Б. Х. на 18 април 2019 г.

На това заседание в Комисията по правни въпроси А. Д., в качеството си на член на В., посочва следното: Доколкото в чл. 53 от ЗЗД е предвидена солидарна отговорност и доколкото ни е известно, има противоречива практика дали когато искът е предявен

срещу няколко ответници, отговорността е солидарна. Дали не е добре в някои от текстовете това изрично да се предвиди. Преди когато говорих за данъка върху добавената стойност, мисля, че се аргументирах защо отговорността не може да бъде разделена, когато ответниците са няколко. Дори и само двама да са ответниците, да речем, орган на изпълнителната власт и съд, и те са съпричинили вредата, струва ми се разумно да се предвиди, че те носят солидарна отговорност. Това е важно – може би ще ме поправят колегите, но тя не произтича от естеството на задължението. Заради това трябва да бъде изрично разписано в закона, че е солидарно, за да може да бъде солидарно.

Поканената като гост в Комисията по правни въпроси А. Д. в хода на дискусиите посочва още: Б. на колегите, че подкрепиха тази идея – важно е да е предвидена солидарна отговорност, това много ще облекчи съдилищата.

И. М., в качеството си на директор на дирекция „Законодателна дейност“, предлага окончателно и систематично тази разпоредба от гледна точка на законодателна техника да се запише в чл. 4, ал. 2 от ЗОДОВ.

Председателстващият Комисията по правни въпроси А. А. подлага на гласуване това предложение и то е прието със 17 гласа „за“.

В пленарното заседание при второто гласуване на законопроекта не е имало дискусии при докладването на § 3. Окончателният текст гласи, че в чл. 4 от ЗОДОВ се правят следните изменения и допълнения:

1. Досегашният текст става ал. 1.

2. Създава се ал. 2:

„(2) Когато искът е предявен срещу няколко ответници, те отговарят солидарно“.

От извършеното историческо тълкуване може да се направи извод, че с промените в ЗОДОВ се цели установяване на режим на солидарна отговорност в този закон, ако искът е насочен към няколко отделни ответника. Действителната воля на законодателя е да се обхванат хипотези, при които не може да се индивидуализира кой ответник с какво е допринесъл за причиняването на вредата. Идеята на това допълнение очевидно е тази солидарна отговорност да се прилага, ако е налице съпричиняване на вредата от различни органи и те са посочени като ответници. Посочено е принципно, че това ще облекчи работата на съдилищата.

Промените са обнародвани на дата 25 ноември 2019 г. и доколкото няма особени правила в Преходните и заключителните разпоредби на закона, алинея втора на чл. 4 ЗОДОВ е влязла в сила три дни след обнародване на § 3 от ЗИД на ЗОДОВ, т. е. от 28 ноември. Разпоредбата на чл. 4, ал. 2 ЗОДОВ се прилага и към настоящия случай. По силата на § 6., ал. 1 от Преходните и заключителните разпоредби на ЗИД на ЗОДОВ (обн. – ДВ, бр. 94 от 2019 г.), този закон се прилага за предявените иски молби, подадени след влизането му в сила. Исковата молба по настоящото дело е подадена на дата 26.06.2023 г.

Всичко посочено дотук води до извод, че принципно по настоящото дело е възможно да се твърди и докаже, че ответниците - ГД „Б.“ на МВР и ОДМВР – Б. отговарят солидарно. Съгласно чл. 121 от ЗЗД, освен в определените от закона случаи солидарност между двама или повече длъжници възниква само когато е уговорена. В случая солидарната отговорност е предвидена в алинея втора на чл. 4 от ЗОДОВ.

В настоящия случай предявената искова претенция е за вреди, вследствие неправомерни фактически действия. Следователно искът попада в хипотезата на чл. 204, ал. 4 от АПК, като дали е налице действие и дали то е незаконосъобразно се

установява от съда в мотивите на решението, без да е необходим специален диспозитив за това.

От доказателствата по делото се установява, че издадената Заповед за полицейско задържане рег. № 123113з-9 е само за лицето З. Р. Н.. Полицейските органи обаче са задържали не само Н., но и малолетната ѝ дъщеря Р. С. Г. и майка ѝ Р. Н. (ищец по настоящото дело). По време на престоя в районното управление на последните две не им е обяснено защо са задържани. Не им е било предложено вода и храна, предвид това, че детето е било на само на 4 години, не им е осигурено правото да се свържат с адвокат. От ответната страна не са посочени никакви правни основания за задържането на двете лица. На практика усилията на всеки един от ответниците са насочени към това да докажат, че другият ответник е осъществил фактическото задържане. В отговора на исковата молба от страна на ОДМВР – Б. е посочено, че те не са надлежен ответник. ОДМВР – Б. са оказали единствено съдействие на своите колеги от ГД Б. на МВР. От друга страна, в отговора на исковата молба от страна на ГД Б. на МВР е посочено, че действията спрямо ищцата са предприети от служители на РУ – П. при ОДМВР – Б., поради което трябва да се търси отговорност от страна на ОДМВР – Б.. Посочва се, че видно от книга за пропускателния режим на пост 1 в РУ – П., ищцата е пребивавала в сградата на РУ – П. при ОДМВР – Б..

С оглед изложеното съдът намира, че е изпълнена първата предпоставка на сложния фактически състав на чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ – налице са незаконосъобразни фактически действия на полицейските служители, изразяващи се в неправомерното задържане на ищца Р. Г. Н. в сградата на Районното управление на МВР.

Арестът на дъщерята на ищца, който е станал пред очите на детето, както и престоя в Районното управление на [населено място] причинили отрицателни емоции у Р. Н.. Детето плачело, търсело майка си, а неговата баба - ищец по настоящото дело, се опитвала да го успокои. Очевидно Р. Н. била силно притеснена. Свидетелката Н. установява, че състоянието ѝ не се подобрило и след завръщането в С. – жената имала затруднения да заспи нощем и изпитвала непрестанно притеснение за близките си хора. Съгласно свидетелските показания това е следствие на незаконното задържане от полицейските органи. По делото се установи и фактът, че ищцата, нейната дъщеря и внучката ѝ са били задържани в сградата на РУ П. към ОДМВР- Б. по устно разпореждане на присъстващите на територията на районното управление служители на ГДБОП към МВР, тъй като спрямо З. Н. е издадена заповед полицейско задържане рег. № 123113з-9/27.06.2018 г. на инспектор в териториален сектор „Борба с организираната престъпност“ - Б. при ГДБОП- МВР. Видно от представена с исковата молба справка рег. № 463р-6097/04.10.2018 г., издадена от Я. У. в качеството ѝ на началник на РУ П. при ОДМВР- Б., на процесната дата 27.06.2018 г. в РУ П. е потърсено съдействие от служители на ГД Б. при МВР за осигуряване на лицата З. Р. Н., Р. С. Г. и Р. Н. във връзка със специализирана полицейска операция, провеждана на територията на цялата страна от ГДБОП. Посочените в справката лица са били установени от служители на РУ П. и са били поканени в сградата на РУ П.. При влизането им в сградата, същите са били поети от служители на ГДБОП. В тази връзка, съдът намира, че са осъществени и останалите две предпоставки на иска по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ. На ищцата е причинена вреда, изразяваща се в отрицателни психически изживявания вследствие незаконното задържане. Тези отрицателни емоции и преживян стрес са пряка и непосредствена последици от незаконосъобразните действия на ответниците ОДМВР – Б. и ГДБОП-МВР и излизат извън ограниченията

на правото на свобода и сигурност, предвидени в чл. 5, ал. 1 от ЕКПЧОС.

В неправомерното фактическо задържане на ищцата са участвали длъжностни лица както на МВР-Б., така и на ГДБОП- МВР. Видно от свидетелските показания обаче, за задържаните е било трудно (до степен на невъзможност) да възприемат кой орган от коя полицейска структура е извършвал конкретните действия по задържане. В случая е без значение, кой е давал указанията и кой ги е изпълнявал. Незаконосъобразните действия от страна на длъжностните лица на двамата ответници са трудно разграничими. Незаконосъобразните действия са осъществени на територията на РУ – П.. Те са от такова естество, че са извършвани от различни длъжностни лица спрямо ищцата в различни моменти. Съдът приема, че не е възможно да се индивидуализира кой служител е извършвал отделните действия в часовете от 18:30 ч. до 20:30 ч. на посочената дата. Нито един от ответниците не посочи доказателства, които да установяват правно основание за задържането на ищеца Р. Н..

Специализираната полицейска операция е била проведена както от служители на ГДБОП, които са задържали З. Н. със заповед, извършили са ѝ личен обиск и претърсване на стаята, в която са били настанени с ищцата и внучката ѝ, така и от служители на ОДМВР- Б., които са оказали съдействие на своите колеги и са осъществили фактически действия спрямо Р. Н., изразяващи се в задържането ѝ без правно основание.

На следващо място, по отношение размера на обезщетението, съгласно трайно установената съдебна практика, понятието "справедливост" по смисъла на чл. 52 от ЗЗД не е абстрактно, а е свързано с преценката на редица конкретни, обективно съществуващи при всеки отделен случай обстоятелства, които следва да се вземат предвид от съда при определяне на обезщетението за неимуществени вреди. Такива обстоятелства са: видът, характерът, интензитетът и продължителността на увреждането, съпоставени със състоянието на ищеца преди него. Неимуществените вреди са конкретно определими и присъденото парично обезщетение за тях трябва да съответства на необходимостта за преодоляването им, следва да е достатъчно по размер за репарирването им - в съответствие с общоприетия критерий за справедливост и с оглед особеностите на конкретния случай, като същевременно обезщетението не следва да надвишава този достатъчен и справедлив размер, необходим за обезщетяването на конкретно претърпените неимуществени вреди. Нанесените неимуществени вреди на ищеца се изразяват в отрицателни емоционални и психически изживявания.

Съгласно представена по делото Справка рег.№ 4635р-6097/04.10.2018 г., издадена от ОД на МВР-Б. и копие от Книга за пропускателния режим на Пост № 1 в РУ на МВР-П. е видно, че престоят на ищеца Р. Н. е бил от 18:30 ч. до 20:30 ч. Съдът кредитира писмените доказателства като достоверни и обективни. Следствие на причинения от неправомерното задържане стрес ищцата е имала затруднения да заспива нощем, изпитвала страх при вида на полицаи, изпитвала е страх да стои сама. Твърди се обостряне на заболявания, което обаче не беше убедително доказано. В този смисъл, съдът намира, че негативните последици не разкриват по- голям интензитет от обикновените случаи от подобен вид и не представляват висока степен на опасност за здравето на ищцата. С оглед така очертаните характер, интензитет и продължителност на неблагоприятните последици върху емоционалното и психическо състояние на Р. Н. съдът намира, че трябва да присъди справедливо обезщетение в размер на 1 000 лв., а за разликата до пълния предявен размер от 5000, 00 лева, искът е

неоснователен и недоказан и трябва да бъде отхвърлен. Настоящият състав приема, че посоченият размер най-точно и съответно ще овъзмезди претърпените психически увреждания от ищеца и този размер именно съответства на конкретната преценка, направена от състава на база установените по делото факти и съобразно обществения критерий за справедливост. Съдът съобрази и икономическия растеж и стандарта на живот в страната.

Доказана е акцесорната претенция за лихви с правно основание чл. 86, ал. 1 от ЗЗД за присъждане на обезщетение за забава в размер на законната лихва върху главницата от 1 000, 00 лева. В исковата молба е посочено, че се претендира законна лихва върху сумата от 5 000 (пет хиляди) лева в период 3 години преди датата на завеждане на исковата молба до окончателното и изплащане. Според настоящия състав се дължи законна лихва върху сумата от 1000 (хиляда) лева, в период 3 години преди датата на завеждане на исковата молба (подадена в АССГ на дата 26.06.2023 г.) до окончателното и изплащане. Тоест от 26.06.2020 г. до окончателното изплащане на сумата. Съгласно Тълкувателно решение № 3 от 22.04.2004 г. на ВКС по тълк. гр. д. № 3/2004 г., ОСГК, при незаконни фактически действия на администрацията, този момент (в който стават изискуеми) е тяхното преустановяване. От така определените моменти на изискуемост, започва да тече погасителната давност и се дължи законна лихва. Доколкото с исковата молба се претендира законна лихва, считано 3 години преди датата на подаване на исковата молба до окончателното и изплащане, съдът намира, че трябва да се произнесе в рамките на това искане, като го намира за основателно и доказано.

В съответствие с нормата на чл. 81 ГПК съдът трябва да се произнесе по претенциите на страните за присъждане на разноски. Ищецът е представил списък по чл. 80 ГПК, с който е заявил разноски в размер на 820 лева, включващ държавна такса и заплатен адвокатски хонорар.

На основание чл. 10, ал. 3 ЗОДОВ, във вр. чл. 226, ал. 3 АПК, предвид частичното уважаване на предявения иск, основателна е претенцията на ищеца за присъждане на сторените в съдебното производство разноски, претендиран в общ размер на 820 лева. Заплатената държавна такса подлежи на възстановяване от ответника на ищеца в пълен размер предвид нормата на чл. 10, ал. 3, изр. 1 ЗОДОВ. Предвид направеното от ответника ОДМВР-Б. възражение за прекомерност на адвокатския хонорар, съдът намира същото за неоснователно с оглед фактическата и правна сложност на делото и процесуалната активност на представителя на ищцата. Упълномощеният адвокат Е. е осъществила процесуално представителство по делото, като се е явила на откритото съдебно заседание от дата 02.04.2024 г., видно от протокол от с. з. В този смисъл и съобразно уважената част на иска, на ищцата следва да се присъди сумата от общо 184 лв., от които 164 лв., представляващи адвокатски хонорар и 20 лв. държавна такса. На ответника Главна дирекция „Борба с организираната престъпност“ – МВР, съобразно отхвърлената част от иска трябва да се присъди сумата от 80 лв. представляваща юрисконсултско възнаграждение.

Така мотивиран съдът

Р Е Ш И:

ОСЪЖДА Главна дирекция „Борба с организираната престъпност“ – МВР и Областна дирекция на МВР-Б. да заплатят солидарно на Р. Г. Н., ЕГН [ЕГН], обезщетение за причинени неимуществени вреди в размер на 1 000 /хиляда/ лева, ведно с обезщетение

за забава в размер на законната лихва върху тази сума, считано от 26.06.2020 г. до окончателното ѝ изплащане.

ОТХВЪРЛЯ иска за обезщетение за неимуществени вреди над уважения до пълния предявен размер от 5 000 лева, ведно със законната лихва, в период 3 години преди завеждане на исковата молба до окончателното ѝ изплащане, като неоснователен и недоказан.

ОСЪЖДА Главна дирекция „Борба с организираната престъпност“ – МВР и Областна дирекция на МВР-Б. да заплатят солидарно на Р. Г. Н., ЕГН [ЕГН], разноси по делото в размер 184 лева.

ОСЪЖДА Р. Г. Н. да заплати на Главна дирекция „Борба с организираната престъпност“ – МВР сумата от 80 лв. представляваща юрисконсултско възнаграждение.

Решението подлежи на обжалване пред Върховния административен съд с касационна жалба в 14 - дневен срок от получаване на съобщенията до страните, че е постановено. Препис да се изпрати на страните.

СЪДИЯ: